

Eiendoms- og byfornyelsesetaten
Postboks 491 Sentrum
0105 OSLO

Deres ref.:

Vår ref. (saksnr.):
22/4350 - 4

Saksbeh.:
Hans Jørgen Wetlesen, 900 73 577 02.03.2023

Dato:

Tildelingsbrev Eiendoms- og byfornyelsesetaten 2023

Innhold

Innledning.....	2
1. Fellesføringer for 2023	2
2. Føringer for en eller flere sektorer og/eller virksomheter	3
3.1 Føringer for sektoren	3
3.2 Føringer for virksomheten	6
3. Årsbudsjett 2023 – bystyrets vedtak.....	11
4.1 Mål, tiltak, resultatindikatorer og måltall	11
4.2 Tiltak i klimabudsjett 2023.....	13
4.3 Tallbudsjettet	15
4.3 Verbalvedtak, flertallsmerknader, takster og avgifter	16
4.4 Risiko og risikostyring.....	17
4. Styringsdialog og resultatoppfølging	17
5.1 Styringsdialog og møteplan	17
5.2 Rapportering og resultatoppfølging.....	18

Innledning

Tildelingsbrevet utgjør sammen med vedtatt budsjett, årsberetning og Instruks for virksomhetsstyring de sentrale styringsdokumentene i styringsdialogen mellom byrådsavdeling og underliggende virksomhet. I tildelingsbrevet formidler byrådsavdelingene bystyrets budsjettvedtak, presiserer forventninger knyttet til dette og angir/varsler eventuelle særskilte oppdrag. I tillegg inneholder tildelingsbrevet føringer høyt prioritert fra byrådet og som gjelder alle virksomheter det kommende året, se pkt. 2.

Sak 1 Byrådets forslag til budsjett 2023 og økonomiplan 2023–2026, byrådets tilleggsinnstilling, og bystyrets budsjettvedtak forutsettes kjent, i likhet med Instruks for virksomhetsstyring (byrådssak 1036/22), Instruks for internkontroll (1037/22) og byrådssak 1055/17 om tillitsbasert styring og ledelse, se også <https://felles.intranett.oslo.kommune.no/styring-og-ledelse/styring-og-ledelse/>

For å realisere byrådets visjon om en grønnere, varmere og mer skapende by med plass til alle, kreves bidrag fra samtlige virksomheter. For å nå kommunens mål og for å løse stadig mer sammensatte oppgaver, er det nødvendig at sektorene finner løsninger gjennom samarbeid og samhandling på tvers, og at kommunen jobber i takt på tvers av organisatoriske skillelinjer til beste for innbyggerne.

Ansvar for oppfølging av tildelingsbrevet ligger hos etatsdirektør.

1. Fellesføringer for 2023

Fellesføring 1: Samfunnssikkerhet og beredskap

Virksomhetene i kommunen skal arbeide kunnskapsbasert, helhetlig og koordinert med samfunnssikkerhet og beredskap og være rustet til å ivareta sine oppgaver dersom en uønsket hendelse skulle inntreffe. Virksomhetene skal jobbe systematisk for å avdekke risikoer og sårbarheter, arbeide forebyggende for å hindre at uønskede hendelser inntreffer og ha fokus på kontinuitetsplanlegging. Virksomhetene skal i dette aktivt jobbe for å avdekke avhengigheter og sørge for involvering av relevante aktører. Erfaringer fra pandemihåndteringen skal implementeres i virksomhetens daglige arbeid med beredskap og settes i sammenheng med virksomhetens arbeid med organisering, styring og ledelse.

Den krevende energisituasjonen i Norge og Europa har forsterket behovet for å redusere og effektivisere energibruken og for å produsere mer energi lokalt. Byrådet ønsker at kommunens innsats for energieffektivisering og energiproduksjon videreføres i 2023. Det vises til brev til alle virksomheter fra respektive byrådsavdelinger om ulike tiltak i den forbindelse.

Virksomhetene skal redegjøre for vurderinger og tiltak i styringsdialogen og rapportere kort i årsberetning 2023.

Fellesføring 2: Mangfold, likeverd og et inkluderende arbeidsliv

Bydeler, etater og foretak skal aktivt skape bevissthet om språkbruk og egen praksis, styrke mangfoldskompetansen og gjøre en innsats mot hatefulle ytringer og holdninger. Det vises i den forbindelse til strategiene og tiltakene i handlingsplanen mot hatefulle ytringer og holdninger «Ord som betyr noe» og handlingsplanen for kjønn-, kjønnsuttrykk og seksualitetsmangfold «Stolt og fri».

Oslo kommune skal være en mangfoldig og inkluderende arbeidsplass. Kommunes virksomheter skal aktivt bidra til å skape jobbmuligheter, kvalifisering og veier inn i arbeidslivet. For å oppnå kommunens mål og som en forberedelse til implementering av Fullføringsreformen må kommunens virksomheter bidra til at antallet lærlinger økes. Virksomhetene skal også vurdere om det er mulig å tilby opplæring i nye lærefag.

Virksomhetene skal redegjøre for vurderinger og tiltak i styringsdialogen og rapportere kort i årsberetning 2023.

Fellesføring 3: Bærekraftig sunn mat og reduksjon av matsvinn

Alle kommunens virksomheter som avholder et arrangement hvor det serveres mat, skal sørge for at maten er vegetarisk, med mindre noe annet blir etterspurt. Det skal være et vegansk alternativ tilgjengelig. Dette gjelder ved alle måltider. Virksomhetene skal bidra til å nå mål om reduksjon i matsvinn med 50 % innen 2030. For øvrig vises det til tidligere brev til alle kommunale virksomheter fra Byrådsavdeling for finans om bærekraftig og sunn mat.

Virksomhetene skal rapportere kort i årsberetningen for 2023.

2. Føringer for en eller flere sektorer og/eller virksomheter

Føringer for to eller flere sektorer

Samhandling og koordinering

Byrådsavdelingen viser til pågående arbeid mellom miljø- og samferdselssektoren og byutviklingssektoren for bedre samhandling og koordinering av planprosesser og prioritering av ressurser til gjennomføring av bymiljø og byutvikling. Vi ber Eiendoms- og byfornyelsesetaten, i samarbeid med Plan- og bygningsetaten, Bymiljøetaten og Vann- og avløpsetaten om å fortsette utviklingen av samhandling og koordinering mellom sektorer. Vi ber videre etaten, i samarbeid med Plan- og bygningsetaten, Bymiljøetaten og Vann- og avløpsetaten fortsette å samkjøre budsjettforslag for å ivareta dette mellom de nevnte etatene. Rapport om risikovurderinger og prioriteringer av utviklingsområder forventes oppdatert hvert annet år. Vi viser også til etatenes pågående Tverretattlige samarbeidsprosjekt for overordnede planer.

Plan- og bygningsetaten bes fortsette arbeidet som sekretariat for plansamarbeidet Oslo S.

God samhandling med Bymiljøetaten

Byrådet vil øke andelen regulert til grøntområder, ruste opp flere av byens parker og byrom, åpne bekker og etablere flere turtraseer, restaurere og øke mengden med natur i byen. Byrådet ser viktigheten av å benytte veier, parker og andre offentlige arealer til håndtering av overvann, både som ressurs i bylandskapet og til å redusere skader ved overvannsflom. Vurdering av hvilke veier som må avsettes til flomveinettverket i byen vil bli en prioritert oppgave fremover.

Klimavennlig massehåndtering

Klimaetaten skal koordinere den kommunale arbeidsgruppen for å redusere massetransport. Arbeidet med massehåndtering, herunder å redusere klimagassutslipp og annen miljøbelastning knyttet til massehåndtering gjøres i samråd med Bymiljøetaten, Eiendoms- og byfornyelsesetaten, Plan- og bygningsetaten, Vann- og avløpsetaten og Oslo kommunes eiendomsforetak. Plan- og bygningsetaten bes om å vektlegge klimavennlig massehåndtering i sin saksbehandling. Plan- og bygningsetaten har i 2022 opprettet en midlertidig toårig stilling som massekoordinator, som delvis finansieres med midler bevilget fra Miljødirektoratets klimasatsmidler og som skal ha et særlig ansvar for dette arbeidet.

3.1 Føringer for sektoren

Byrådsplattformen

Byrådsavdelingen viser til den politiske plattformen for byrådssamarbeidet mellom Arbeiderpartiet, Miljøpartiet de Grønne og Sosialistisk Venstreparti i Oslo 2019-2023 datert 22.10.2019. Byrådsplattformen inneholder mange føringer som skal legges til grunn for etatenes arbeid. Etatene bes være bevisst på at 2023 er et gjennomføringsår for byrådets politikk og bes sikre gjennomføring av egne oppfølgingsoppgaver og bidra til at andre kommunale virksomheter også kan levere på ulike politiske bestillinger og målsetninger som berører sektorens ansvarsområde.

Boligpolitikk

Oslo er en by i vekst, og befolkningsøkningen forventes å fortsette i årene fremover, selv om enkeltår under pandemien har hatt negativ vekst. Byrådet ønsker å legge til rette for bygging av flere nye boliger

og sørge for utarbeidelse av nye arealplaner som sikrer gode kvaliteter. Byrådet vil at takten i boligbyggingen skal økes og vil legge til rette for at det kan bygges flere tusen nye boliger i Oslo i året. Byrådet ønsker at formålsbygg og teknisk og grønn infrastruktur kommer på plass så raskt som mulig ved utvikling av nye boligområder. Byrådet ønsker også å utvide den kommunale boligpolitikken og legge til rette for utvikling av en tredje boligsektor. Det settes også fokus på å tilrettelegge for alternative boformer og ulike former for boligetablering. Etatene skal innenfor sine områder bidra aktivt i dette arbeidet.

Bilfritt byliv

Byrådet arbeider for økt byliv i sentrumskjernen, Tøyen og Grønland der gange, sykkel, kollektiv, uteopphold og aktiviteter prioriteres foran privatbiltrafikk og parkering. Handlingsprogram for økt byliv og områderegulering for gater og byrom i sentrum danner grunnlaget for endringen i bruken av gatearealene byrådet legger opp til. I byrådsplattformen fremkommer det at det skal etableres en ordning med "levende gater", der flere beboere sammen kan søke om å få stenge gata midlertidig for biltrafikk, og hvor kommunen bistår med gatemøbler, lekeapparater og beplantning. Etatene bes aktivt bidra i utviklingen og gjennomføringen av Bilfritt byliv og ordningen «Levende gater», og se etatens ordinære virkemidler i sammenheng med satsingen.

Fjordnært byliv

Fjorden og øyene i Oslofjorden er flotte bade- og rekreasjonsområder og høyt verdsatt av Oslos befolkning, særlig i sommerhalvåret. Byrådet vil ta vare på og styrke naturmangfoldet i fjorden og på øyene, og legge til rette for mer bruk, blant annet med flere badeplasser, fjordbad, badstuer, kyststier, flere muligheter for bruk av kajaker, roing, småbåter og utvidelse av havnepromenaden. Etatene bes bidra til realisering av mer fjordnært byliv og følge opp nødvendige tiltak i strandsonen.

Oslotrær

I byrådsplattformen fremkommer det at byrådet vil ta initiativ til en storstilt treplantingsdugnad i samarbeid med innbyggere, utbyggere og næringsliv, med mål om at det plantes 100 000 trær innen 2030. ByKuben har ansvar for gjennomføring av prosjektet i samarbeid med alle relevante virksomheter, bydeler, utbyggere og organisasjoner.

Arkitekturpolitikk for Oslo

Etatene skal aktivt bidra inn i oppfølgingen av byrådets vedtatte Arkitekturpolitikk gjennom, bevisstgjøring, samhandling og myndighetsutøvelse.

Områdepolitikk

Etatene skal aktivt bidra i utviklingen av byrådets vedtatte områdepolitikk, gjennom å delta i tverrsektoriell planlegging og gjennomføring av tiltak og prosjekter i Groruddalssatsingen, Oslo indre øst-satsingen og Oslo sør-satsingen.

Etatene skal understøtte innsatsen i de prioriterte lokalområdene med relevante virkemidler og ressurser fra ordinær virksomhet og eventuell annen ekstraordinær innsats, jf. vedtak i byrådssak 176/17 Områdepolitikk. Etatene skal gjøre seg kjent med mål, strategier og tiltak i delprogrammenes årlige handlingsplaner, slik at etatenes tiltak harmonerer med disse.

Stedbunden informasjon

Flere virksomheter i kommunen bruker kart i ulike tjenester som de utvikler, drifter og forvalter selv. Å tilby en felles plattform for stedbunden informasjon som er tilgjengeliggjort og koordinert for alle som bruker kart i kommunen, og hvor det kan utvikles tjenester på toppen, antas å kunne bedre tjenestetilbudet og være kostnadsbesparende. Etatene bes i samarbeid med relevante virksomheter å se på muligheter for dette.

Kommuneplanens arealdel

Arbeid med ny arealdel i kommuneplanen vil kreve ressurser, og virksomhetene forutsettes å delta aktivt i dette arbeidet. I 2023 vil planforslaget til arealdelen ferdigstilles og legges ut på offentlig ettersyn.

Organisasjonsutvikling – oppfølging av tilsyn og revisjoner

Byrådsavdelingen forutsetter at etatene har et system for oppfølging av tilsyn, internrevisjoner og kommunerevisjonens rapporter, herunder rapporter som retter seg mot virksomheten og andre rapporter som direkte eller indirekte er relevant for virksomheten. Det forventes at oppfølgingen av dette skjer på eget initiativ.

Samhandling mellom etatene

Byrådsavdelingen viser til at tjenesteproduksjonen til sektorens etater ofte er ledd i en større kommunal verdikjede. Kommunen har meldt en rekke behov for sterk forsering av plan- og byggesaker, både for utbygging av teknisk- og sosial infrastruktur og til private formål – bolig mv. Dette fordrer god samhandling og kvalitet på saksbehandling fra og mellom ulike virksomheter og koordinering av ulike bidrag som underlag til saksproduksjon hos bl.a. Plan- og bygningsetaten.

Det forutsettes at etatene har nødvendig kompetanse på plan- og bygningsloven, har oversikt over egne behov, samt bidrar til at det oppnås bedre flyt og at den samlede tiden som går med i detaljplanlegging i Oslo går ned. Dette gjelder både i kommunens egne planer og bidrag i behandling av innsendte private og andre offentlige virksomheters planer. Byrådsavdelingen forventer etatene følger opp kommuneplanen og Arkitekturpolitikken for Oslo.

Byrådsavdelingen har en generell forventning om at relevante saker er avklart i sektoren, eventuelt med andre sektorer, før de oversendes til politisk behandling.

Det vises ellers til prioriteringslisten som fremkommer i budsjettet:

Byrådet vil i plan- og byggesaksbehandlingen prioritere følgende:

- Større boligprosjekter, herunder studentboliger
- Offentlig infrastruktur: Barnehage, sykehjem, skoler, omsorgsboliger, brannstasjoner, sykehus og større idrettsprosjekter
- FutureBuilt-prosjekter
- Økt byliv, grønn mobilitet og styrking av grøntstruktur
- Prosjekter med byøkologisk profil, eller som inkluderer medvirkning og alternative boformer

Byrådsavdelingen bemerker at prioriteringen også gjelder saker innenfor Eiendoms- og byfornyelsesetatens ansvarsområde.

Effektivisering

Etatene må jobbe gjennomgående med effektivisering og tilpasse seg de til enhver tid gjeldende økonomiske rammer. Byrådsavdelingen ber etatene se på hvordan de kan ivareta egne ansvarsområder og kjerneproduksjon, og samtidig øke kvaliteten i tjenesteproduksjon og handlingsrommet for politiske satsinger.

Fordelingskonsekvenser

Etatene bes synliggjøre fordelingskonsekvenser i saker som fremlegges for politisk behandling hvor det fremstår relevant og vurderes å ikke være tilstrekkelig belyst som en integrert del av saksfremstillingen.

Sikringsutvalget

Beredskapsetaten (BER) har fått i oppdrag å etablere et permanent, tverrgående utvalg som skal bidra til å koordinere kommunens arbeid med sikring i byrommet og til å heve kompetansen på fagområdet i kommunen. Oslo kommunes samvirkeutvalg for sikringsarbeid (Sikringsutvalget) skal være en arena for etablering av en strukturert og helhetlig kommunal tilnærming til sikring av det offentlige rom mot terror og uønskede tilsiktede handlinger.

BER leder og koordinerer arbeidet i kraft av etatens rolle som pådriver i kommunes samfunns-sikkerhetsarbeid, med særlig vekt på å drive frem både internt og eksternt samvirke. Hensikten med Sikringsutvalgets arbeid er å bygge opp eksisterende fagmiljøer, samt bidra til helhetlig tenkning og samarbeid om sikringsarbeid på tvers av kommunale virksomheter. Utvalget er et rådgivende organ og innehar ikke beslutningsmyndighet. Det vil være linjeorganisasjonen som vurderer og eventuelt følger opp de anbefalingene som legges frem. Eiendoms- og byfornyelsesetaten forventes å bidra aktivt inn i

arbeidet ved én fast representant, som har kompetanse til å ivareta virksomhetens faglige ansvar i kommunens samlede sikringsarbeid.

Universell utforming

Bystyret vedtok Strategi for universell utforming i april 2022 med en målsetting om at Oslo skal være universelt utformet i 2030. I 2023 behandler byrådet Sektorovergripende handlingsplan for universell utforming. Virksomhetene bes gjøre seg kjent med handlingsplanen og bidra til oppfølging av denne.

3.2 Føringer for virksomheten

Eiendoms- og byfornyelsesetaten skal bidra til at Oslo blir en funksjonell og klimavennlig nullutslippsby med flere boliger og bedre bomiljø, i tillegg til å bidra til byutvikling i tråd med gjeldende kommuneplan. Befolkningsutviklingen krever planmessig og områdebasert tilrettelegging for fremtidig byutvikling og infrastruktur. Kommuneplanen og de større områdeplanene/-programmene vil være grunnsteiner i å tilrettelegge for en utbygging som er fremtidsrettet, klimavennlig og godt tilrettelagt for innbyggere og næringsliv. Bolig- og byromskvalitet og klima- og naturvennlig utvikling skal stå sentralt.

Etatens prioriterte oppgaver i 2023 er tilknyttet 4 av sektorens hovedmål:

Utvikle en inkluderende og grønn nullutslippsby, sikre Oslos blågrønne struktur og omgivelser, kulturminner og gode steds-, klima- og miljøkvaliteter

Klimastrategien (byrådsak 214/19 Klimastrategi for Oslo mot 2030) er sektorovergripende, og det forventes at etaten bidrar i oppfølgingen av strategiens visjon, mål og satsingsområder innenfor etatens ansvarsområde.

Utvikling av en mer klimavennlig by vil skje på flere arenaer, både områder som etaten har ansvaret for, men også områder der det forventes at etaten aktivt medvirker. Fokuset på attraktiv, mangfoldig og klimavennlig byutvikling skal være førende, både i etatens samhandling med andre kommunale etater og i kontakt med eksterne parter.

Omfattende plan og utviklingsarbeid vil i 2023 blant annet være i Hovinbyen, byutviklingsområdene fra Skøyen til Lysaker, på Filipstad, fortetting og transformasjon av indre by, transformasjonsområder ytre by og ved kollektivknutepunkter som skal fortettes med en høyere grad av utnytting enn i dag. Det er også igangsatt og planlagt en rekke utviklingsområder i Groruddalen og Oslo syd. Etaten har i disse områdene en viktig rolle med å bidra til ønsket utvikling, gjennom å koordinere prosesser mellom kommunale etater og forhandle frem utbyggingsavtaler, ivareta kommunens grunneierinteresser, sikre areal til kommunale arealbehov og bidra til effektiv og samordnet arealbruk. Etaten skal i sitt arbeid bidra til å sikre gjennomføring og oppnå klimaeffekter. Etaten bes synliggjøre klimaeffekter og konsekvenser i saker som fremlegges for politisk behandling hvor det fremstår relevant. Økt utbygging og arealknapphet gir et press på den grønne infrastrukturen. Med økt befolkning er Marka og de grønne kvalitetene i byggesonen enda viktigere. Etaten bes bidra til å sikre de grønne kvalitetene i byggesonen.

Byrådet er videre opptatt av god forvaltning og etterdrift av kommunens nedlagte deponier, hvor fangst av klimagasser og håndtering av sigevann er viktig. Etaten bes sikre god forvaltning av de nedlagte deponiene, da kontroll på diffuse utslipp av deponigass har betydelig klimaeffekt. Kontroll på diffuse gassutslipp er videre viktig for sikkerheten til brukerne av deponioverflatene.

Byutviklingen skal sikre gode kvaliteter både på områdenivå og i det enkelte prosjektet. Planprogram for ny arealdel i kommuneplanen ble fastsatt av bystyret 2021. Byrådet har småhusplanen og høyhusstrategien under revisjon for å ta bedre vare på byens småhusområder og kunne bygge høyere på egnede steder ved kollektivknutepunkt. Bystyret har de senere år bl.a. behandlet «Strategisk plan for Hovinbyen», «Mål og strategier for økt byliv i Oslo sentrum», «Områderegulering for gater og byrom i Oslo sentrum» og «Planprogram Trosterud og Haugerud», «Planprogram Mortensrud», «Planprogram med VPOR for Hasle og Valle Hovin», «Planprogram med VPOR for Nedre Rommen», «Områdereguleringsplan for Filipstad» m.fl. Etaten forventes å gi innspill til aktuelle overordnede plansaker og bidra til oppfølging av disse innenfor eget ansvarsområde.

Byrådet er opptatt av god og reell medvirkning. Medvirkningsprosessene må tilpasses oppgaven og den lokale situasjonen. Bydelene er viktige medspillere som bindeledd mellom lokalbefolkning og kommunale etater. Etaten bes om å ivareta god og reell medvirkning i egne planprosesser og andre relevante saker.

Etaten administrerer og koordinerer arbeidet med Levende Oslo, et samarbeidsorgan mellom Oslo kommune, staten og privat næringsliv, for å gjøre Oslo sentrum mer attraktivt og tilgjengelig. Levende Oslo er et viktig samarbeidsorgan i byrådets satsning på økt byliv.

Tilrettelegge for økt boligbygging

Oslo er en by i utvikling, og befolkningsøkningen forventes å fortsette i årene fremover.

Befolkningsutviklingen skaper behov for boligbygging med tilhørende teknisk, sosial, kulturell og grønn infrastruktur. Byutviklingssektoren er en sentral aktør for tilrettelegging for boligbygging slik at byen får et variert og godt bolig- og tjenestetilbud. Byrådet vil legge til rette for utvikling av nye boliger og sørger for utarbeidelse av nye arealplaner som muliggjør områdeutvikling og sikrer gode kvaliteter. Byutviklingen skal ha en aktiv kommunal styring gjennom kommunale egenplaner, som sikrer klimahensyn, kvalitet og stedstilpasning. Transformasjon av tidligere næringsarealer er Oslos store arealreserve, og hovedvekten av nye boliger vil byrådet realisere innenfor de store transformasjonsområdene. Byutviklingssektoren er en sentral aktør for tilrettelegging av byutvikling, og det er viktig å utvikle gode verktøy og arbeide på en godt koordinert måte ved planlegging i samarbeid med andre sektorer. Byrådet ønsker at formålsbygg og teknisk og grønn infrastruktur kommer på plass så raskt som mulig ved utvikling av nye boligområder. Byrådet har i 2023 styrket etatens innsats til gjennomføring av byutviklingsområder.

Befolkningsutviklingen stiller store krav til utbygging av boliger, arbeidsplasser, teknisk og grønn infrastruktur, barnehager, skoler mv. Behovet for nye skoler og utbygging av eksisterende anlegg øker, spesielt i tette bysituasjoner hvor arealutfordringene er størst og hvor utbyggingen har et omfang som medfører behov for anskaffelser av nye tomter. Økt tempo i boligbyggingen generelt, og i utbyggingen av skoler og barnehager spesielt, er et prioritert saksområde i samarbeid med aktuelle etater og kommunale foretak.

Eiendoms- og byfornyelsesetaten er en viktig aktør i kommunens arbeid med å sikre areal til kommunale formål og bidra til god områdeutvikling gjennom etatens koordineringsoppgaver ved gjennomføring av byutvikling, deriblant å fremforhandle utbyggingsavtaler. Etaten skal som del av arbeidet bl.a. vurdere planområders økonomiske bæreevne med hensyn til graden av grunneierfinansiering av kommunal infrastruktur, samt bidra til å ivareta byrådets målsetninger om kvalitet, klima og miljø i byutviklingen.

Etaten skal følge opp tildeling av midler til opprustning av byens torg og møteplasser. I budsjett for 2023 ble det innarbeidet 10,0 mill. til formålet. Etaten forventes å utarbeide forslag til tildeling, som også ser hen til byrådets bylivssatsning og planting av 100 000 trær, samt byrådets ambisjon om å etablere flere/oppgradere eksisterende lekeplasser og ruste opp byens parker og byrom.

Byrådsavdelingen ber etaten sikre effektiv planlegging og tilrettelegging for gjennomføring av nye boliger på kommunens egne eiendommer, hvor dette vurderes aktuelt. Dette bemerkes også å innebære nødvendige salgsavklaringer og andre aktuelle tiltak for sikre effektiv gjennomføring av boligbygging.

Utvikling av boligpolitiske virkemidler

Byrådsavdelingen viser til byrådssak 145/19 «Nye veier til egen bolig». Etaten har en viktig rolle i å bistå i oppfølgingen av byrådssaken, og skal særlig bidra i oppfølging av planlagte og igangsatte pilotprosjekter i rollen som operativ bestiller, jf. kommunens investeringsregime. Byrådsavdelingen ber etaten særskilt sikre at de har tilstrekkelig kompetanse og kapasitet til å legge til rette for at pilotprosjektene for etablerebolig kan tas videre til et oppskalert system for etablererboligordningen. Det må også påregnes at etaten vil få andre oppgaver i videre oppfølging av byrådssaken, som f.eks. utvikling og evaluering av nye modeller og løsninger, bistå ifm. juridiske problemstillinger, samt bidra til å følge opp eventuelle nye strategier for alternative boformer. Det er i budsjettet for 2023 bevilget 4 mill. kr til arbeidet med kommunal boligpolitikk.

I byrådserklæringen heter det at byrådet vil jobbe for flere boliger tilpasset nye og alternative boformer, som kompaktboliger, kollektiv- og generasjonsboliger, selvbygging og byøkologiske prosjekter. Staten har i samarbeid med Plan- og bygningsetaten kartlagt behov og utredet kommunens handlingsrom for å tilrettelegge for nye og alternative boformer.

For å sikre gode hverdagsmiljøer med et variert boligtilbud for ulike grupper, vil byrådet at kommunen som grunneier også skal bidra til å påvirke utviklingen av mangfoldet i boligmarkedet, gjennom regulering og salg av kommunal eiendom. Salg av boligregulert kommunal eiendom har hittil i all hovedsak vært gjennomført med sikte på transformasjon, områdemodning og boligbygging, og i mindre grad vært innrettet med sikte på å oppnå mangfold og sosiale løsninger.

Kommunen kan ved et salg utfordre markedet til å finne løsninger ved ikke bare å vektlegge pris, men også forslag til løsninger i en salgsprosess, jf. C40-konkurransen - Reinventing Cities. Staten bes se på erfaringene fra konkurransen, eventuelt i kombinasjon med bruk av andre virkemidler, med hensikt å sikre mangfold og sosiale løsninger ved utvikling/salg av kommunale boligeiendommer. Konkurranser kan arrangeres i samarbeid med C40, eller settes opp på egen hånd. Målsettingene kan være forskjellige, men bør vurderes å gis en hovedretning. Dette kan være mangfold, innovasjon, sosial bærekraft og/eller klima, avhengig av den enkelte sak. Staten bes særlig sette fokus på å vurdere bruk av ulike eierådighets-strategier for å tilrettelegge for boliginnovasjon, utvikle gode boområder med sosial miks og ulike boligtyper eller former for boligetablering i pågående saker. Løsningene skal ikke kreve stor grad av kommunal subsidiering.

Etaten er pålagt oppgaver etter lov om kommunal forkjøpsrett til leiegårder. Det vises også til bystyrets vedtak i sak 286/18 - Endring av instruks for forkjøpsrett etter leiegårdsloven og delegasjon av myndighet til helt eller delvis anke av skjønn etter leiegårdsloven. Staten bes følge opp bystyrevedtakene og øvrig arbeid på feltet.

Etaten skal inneha kompetanse om eiendomsmarkedet generelt, samt boligmarkedet og boligbygging spesielt, herunder hvordan kommunen kan bruke eiendommer i etatens portefølje til å fremme kommunens boligpolitikk.

Sikre nødvendige arealer for kommunale behov og ivareta kommunens eieransvar og eierinteresser på en god og effektiv måte innenfor byutviklingssektoren

Befolkningsvekst, endring i befolkningssammensetning samt fortetting i og transformasjon av byområder gir økte behov for arealer til offentlige formål. Sammenholdt med begrensede kommunale tomte og eiendomsressurser betyr dette at en stor andel av fremtidige kommunale arealbehov må sikres på arealer som ikke er i kommunalt eie i dag. Arealer må dels sikres på ubebygde tomter regulert til byggeområder, dels ved erverv av eksisterende bygg, eventuelt ved omregulering/bruksendring av eksisterende bebyggelse. Arealer til sosial infrastruktur skal sikres ved mer sambruk av areal til ulike aktivitetstyper, bedret egendekning innen nye utviklings- eller utbyggings-prosjekter og erverv av arealer der det er nødvendig. Etaten skal sikre nødvendig areal for etablering av kommunale formål på mellomlang og lang sikt.

Byrådet har utarbeidet en helhetlig, operativ og fleksibel eiendomsstrategi for kommunal eiendomsposisjonering som grunnlag for en langsiktig kjøpspolicy, slik at kommunen får en langsiktig og kostnadseffektiv arealberedskap for sine behov. Eiendomsstrategiens hovedmålsetting er å sikre arealer til kommunale behov, opparbeide større kommunal tomtereserve for kommunale behov på lengre sikt, bidra til byutvikling, områdemodning og økt boligbygging ved å foreta strategiske kjøp og salg, samt bidra til å effektivisere kommunal arealbruk på tvers av virksomheters formål gjennom sambruk og samlokalisering. Etaten er operativt ansvarlig for oppfølging og gjennomføring av kommunens eiendomsstrategi. Dette innbefatter bl.a. å være sekretariat for koordineringsgruppe for eiendomsstrategien på byrådsavdelingsnivå og lede tverrsektoriell arbeidsgruppe på virksomhetsnivå med hensikt å sikre oppfølging av strategien. Som del av arbeidet skal etaten samle oversikt over kommunens arealbehov for utbygging av skoler, barnehager, omsorgsinstitusjoner, kulturbygg, idrettsanlegg, kommunaltekniske anlegg mv. Arbeidet skal gjøres hvert annet år og krever koordinering og innhenting av informasjon fra alle kommunens virksomheter med aktuelle arealbehov, samt prioriterings- og forankringsavklaring av behov hos og mellom de ulike bestillerne. Resultatet av

kartleggingen innrapporteres årlig og vil danne grunnlag for budsjettering og årlig investeringsprogram for kommunens erverv av eiendom. Behovsoversikten vil også utgjøre grunnlag for å gi innspill til plan- og utredningsarbeid på tvers av ulike sektorer for å sikre areal til kommunale behov, samt sikre initiering og oppfølging av større sambruk-/samlokaliseringssjekter.

Byrådsavdelingen ber etaten vurdere å opprette oversikt over handlingsrom for å dekke kommunale arealbehov innen kommunens egen portefølje og løpende avklare om deler av arealbehov kartlagt i arealbehovskartlegging bør gjennomføres gjennom bruk av arealplan.

Etaten skal ha et aktivt markedssøk, rutiner for behovsavklaring fra ulike bestillere og fastsatte kriterier for å fremme strategiske kjøp. For behov som kommer frem av kommunal arealbehovskartlegging med forslag til investeringsprogram, og som anbefales sikret gjennom strategiske kjøp og innenfor avsatt budsjett, gis det følgende presisering av fullmakten til Eiendoms- og byfornyelsesetaten: Fullmakt til å fremforhandle kjøpsavtale, herunder avgi bud, med forbehold om etterfølgende godkjenning fra kompetent kommunal myndighet kan gjennomføres uten ytterligere behovsavklaring eller overordnet bestilling.

Avsetningen til strategisk eiendomskjøp er tatt ut av investeringsbudsjettet. Det er i stedet gjort en avsetning i driftsbudsjettet på kap. 192 Div. avsetninger og tilfeldige inntekter, for å dekke rentekostnader tilsvarende lånefinansiering av eiendomskjøp for 900 mill. årlig i økonomiplanperioden. Investeringsmidler til strategisk eiendomskjøp vil først komme inn i budsjettet når det foreligger et konkret kjøp. Det er videre innarbeidet 300,0 mill. i 2023 til kjøp av eiendom som ledd i transformasjon og tilrettelegging for bolig- og byutvikling, og 20,0 mill. årlig til kontraktsforpliktete kjøp. Midlene brukes til gjennomføring av kontraktsforpliktete kjøp, innløsninger som følge av reguleringsvedtak, makeskifter og erstatninger ved rettssaker og ekspropriasjoner.

Ved erverv av eiendom med større vedlikeholdsetterlep, vil disse normalt ikke kunne settes i stand for midlertidig utleie innenfor etatens ordinære budsjett. Ved erverv av slike eiendommer bør nødvendige midler bevilges i kjøpsaken. Dette for å sikre at kjøpsobjektene kan settes i stand for midlertidig utleie, og gjennomføre forsvarlig drift og vedlikehold, inntil eiendommene er utbygget til ønskede kommunale formål. Dette forutsettes vurdert og innarbeidet i de enkelte kjøpsaker.

Etaten bes se på mulighet for å øke salgsinntekter, særlig sett opp mot behov for økning av avsetning til kjøp av eiendom. Økning av salgsinntekter og økt avsetning til kjøp begrunnes med å optimalisere kommunens eiendomsportefølje i tråd med kartlagte kommunale behov, redusere kommunens FDV-utgifter, samtidig med å nå målsetting om å bidra til å tilrettelegge for økt boligbygging. Etaten kan videre vurdere salg av eiendom utenbys og ledigstilt eiendom.

Eiendoms- og byfornyelsesetaten skal gjennomføre effektiv utleie og forvaltning av bykassens tomteareal og bygninger. Utleie skal være basert på likebehandlingshensyn, markedsvilkår og bidra til å fremme ønsket områdemodning og byutvikling. Eiendommer som overføres fra andre kommunale virksomheter til etaten leies ut på samme vilkår og etter samme prinsipper som den øvrige bygningsmasse i etatens portefølje.

Byrådsavdelingen forventer at etaten forvalter eiendom i Oslo kommune på en måte slik at midlertidig bruk bygger opp under overordnet byutviklingsambisjoner og områdesatsninger i de ulike områdene eiendommene befinner seg. Etaten bes tilrettelegge for bruk av midlertidighet, herunder ulike aktivitets-, kunst og kulturtiltak for å bidra til områdemodning og ønsket byutvikling.

Etaten skal planavklare og regulere bykasseeiendom til prioriterte formål, herunder sikring av sosial infrastruktur, kommunaltekniske anlegg og tilrettelegge for boligbygging i henhold til byrådets målsettinger.

Etaten skal være en ansvarlig og profesjonell byggherre ved de bygningsmessige tiltak etaten gjennomfører. Etaten skal forvalte eiendom i porteføljen med fokus på klima, miljø, fremme ønsket byutvikling og verdioptimalisering. Etaten forventes å holde løpende oversikt over vedlikeholdsbehov på bygningsmassen i egen portefølje og ha hensiktsmessige vedlikeholdsplaner for enkeltbygg i porteføljen.

Dette gjelder særskilt bevaringsverdige bygg. Det er innarbeidet 2,0 mill. til mindre rehabiliteringstiltak på eiendommer forvaltet av etaten i 2023.

Etaten forventes å vurdere egen eiendom med hensyn til risiko for ulike naturskadehendelser, herunder å avklare hensiktsmessig beredskap ved ulike hendelser og vurdere i hvilken grad forebyggende tiltak bør treffes. Etaten bes følge opp aktuelle ansvarslinjer mot ulike kommunale forvaltere når disse er avklart.

Etaten kartlegger og overvåker forurensset bykassegrunn og gjennomfører eventuelle tiltak for å hindre uønsket påvirkning av miljøet rundt. Kjente forurensede steder, som de gamle kommunale deponiene på Grønmo, Langøyene, Rommen og Stubberud, overvåkes og driftes etter føringer fra miljømyndighetene. Utslipp til Alna fra de gamle private villfyllingene på Kjelsrud overvåkes inntil tiltaksbehov er avklart.

Etaten er tildelt midler i 2023 til å kunne innfri lovpålagte krav om overvåkning og etterdrift av nedlagte kommunale deponier. Etaten skal gjennomføre nødvendige tiltak identifisert gjennom ulike miljørisiko-vurderinger. Midlene dekker blant annet nødvendig oppgradering av etterdrifts-anleggene på Grønmo og Rommen samt pålagt miljøovervåkning etter tiltakene på det nedlagte deponiet på Langøyene. Etaten har overtatt ansvaret for etterdrift av det nedlagte kommunale deponiet på Grønmo fra Renovasjons-etaten, slik at etterdrift av deponiet kan videreføres iht. gitte krav. Etterdrift omfatter drift og overvåkning av oppsamlings- og behandlingsanlegg for deponigass og forurensset sigevann fra deponiet. I forbindelse med utviklingsarbeidet på Stubberud, er det foretatt vurdering av behovet for tiltak mot forurensning og mulighet for reduksjon av deponigass, sett i forhold til planlagt fremtidig arealbruk. Etaten skal vurdere å følge opp anbefalinger om aktuelle tiltaksbehov som kommer frem i det videre utviklingsarbeidet. Det arbeides videre med å kartlegge årsakene til høyt grunnvannsnivå i Rommendeponiet og tiltak mot dette. Etaten følger også opp pålegg om graverestriksjoner på deponiene for å hindre skader på etterdriftsanlegg og spredning av forurensning.

God informasjonsforvaltning og godt ajourhold av eiendomsregistre er viktig for at det skal kunne fylle funksjonen som verktøy for planlegging og gjennomføring av eiendomsutvikling og kjøp, og for god utnyttelse av kommunal eiendom. Etaten er bedt om å følge opp Revisjonsrapport 7/2019 - Forvaltning av informasjon om kommunal eiendom, herunder i samarbeid med relevante virksomheter vurdere behov for å utrede om eiendomsregisteret skal gi oversikt over all kommunal eiendom uavhengig av eiendomskategori/ eierforhold, og da særskilt avklaring av informasjon om seksjoner/andeler. Byrådet har avsatt 4 mill. i 2023 til eiendomsopprydding og videreutvikling av kommunens eiendomsregister forvaltet av etaten. Dette i all hovedsak som konsekvens av opprettelse av Oslobygg KF og behov for opprydding mellom bykassen ved Eiendoms- og byfornyelsesetaten som kommunens formelle grunneier og det nye foretaket. Etaten er bedt om å vurdere opprettelse av et rettighetsregister for å kunne ivareta kommunens interesser innenfor fast eiendom.

Etaten har siden 2011 koordinert kommunens bygningsforvaltere og rapportert om kommunens ledige bygg. Byrådet forsterker innsatsen for å avklare ledigstilte bygg og har opprettet et eget prosjekt for å sikre effektiv identifisering og gjennomføring av tiltak. Eiendoms- og byfornyelsesetaten er prosjekteier. Etaten er tildelt 2 mill. i driftsmidler og 31,35 mill. i investeringsmidler til oppfølging av arbeid med ledigstilte bygg årlig i økonomiplanperioden. Prosjektet skal identifisere og avklare bygg som kan vurderes for salg, rivning og rehabilitering. Avsetningen sikrer ressurser, fremdrift for gjennomføring av salg og oppfølging av øvrige foreslåtte tiltak. Prosjektet oppdaterer status på ulike tiltak og avklarer de enkelte bygg løpende. Prosjektet utarbeider en årlig tiltaksliste som underlag for oppdaterte budsjettinnspill for de ulike bygningsforvalterne. I tillegg er eiendomssalg på bakgrunn av salg av ledigstilt eiendom økt med 25,0 mill. årlig, slik at bykassens eiendomssalg settes til 100,0 mill. årlig. Salg av ledigstilt eiendom skal bidra til å finansiere tiltak i ledigstilte byggporteføljen gjennom økonomiplanperioden. Det forutsettes at etaten i tillegg benytter egne midler til avklaring og istandsetting av ledige bygg i egen portefølje med målsetting om å redusere antall ledige bygg.

Etaten bes om å følge opp kommunerevisjonens revisjonsrapport av 2023 - Eiendomsforvaltning av Oslo kommunes tomme bygg.

Etaten har siden 2018 arbeidet med hallprosjektet i Hauskvartalet i samarbeid med Hausmania som brukere. Tiltaket innebærer oppføring av kulturbygg og vurderes som siste ledd for å realisere gjeldende

reguleringsplan for kvartalet. Prosjektet tilføres ytterligere midler i 2023, og etaten skal ivareta arbeidet selv om forvaltningen av eiendommen overføres Kulturetaten.

Filipstad

Som forløper til en egen gjennomføringsetat for den offentlige infrastrukturen på Filipstad, jf. byrådssak 233/19 «Prinsippavtaler om utbygging av Filipstad» vedtatt av bystyret 24. juni 2020, opprettet byrådet i 2020 et midlertidig prosjekt i etaten, som bl.a. har ansvar for revidering av eksisterende kvalitetsprogram (miljøoppfølgingsprogram) og oppdatering av infrastrukturplan, samt utarbeiding av en mobilitetsplan. Det bør være en målsetting at revidert kvalitetsprogram ferdigstilles i løpet av 2023. Arbeidet med oppdatering av infrastrukturplan og utarbeidelse av mobilitetsplan bes startes opp. Den permanente gjennomføringsetaten er under etablering. Det er avsatt 15 mill. til etatens arbeid i 2023. Inntil videre er midlene avsatt på etatens budsjett, og det er etaten som ivaretar gjennomføringsetatens oppgaver inntil den er etablert. Etter nærmere dialog med Byrådsavdeling for byutvikling, gis Eiendoms- og byfornyelsesetaten anledning til å benytte midler avsatt til etatens arbeid under ivaretagelsen av gjennomføringsetatens oppgaver.

Saksbehandlingen skal være effektiv, brukertilpasset og sikre involvering på tvers av sektorene

Når byen vokser gir dette utfordringer for å få på plass kommunal infrastruktur. Effektiv utbygging og sikring av nødvendig areal fordrer god samhandling på tvers av virksomheter som tar utgangspunkt i en samlet oversikt over både behov og tilgjengelige arealressurser i et lenger tidsperspektiv. God dialog mellom berørte etater fra oppstart og videre i prosessen er et suksesskriterium for konkrete enkeltsaker og prosjekter av ulik art. Det er viktig å skape samhandlingsformer som fungerer godt på tvers av sektorene for å sikre raskest og best mulig resultat. Byrådsavdelingen ber etaten bidra til økt samhandling og dialog med kommunale behovshavere, blant annet gjennom grønt-teknisk forum og ulike tverrsektorielle fora for skole, omsorg og barnehage, med hensikt å sikre areal til kommunale arealbehov og gjennomføring av teknisk infrastruktur.

Byrådsavdelingen viser til prosess med evaluering og revisjon av investeringsregimet og ber etaten bistå i arbeidet slik at behovskartlegginger, planprosesser, eiendomservervsprosesser og investeringsregimet blir koordinert på best mulig måte, herunder å gi bidrag til koordinering av ulike sektors planer. Det må påregnes innsats fra etaten i arbeid med revidering av rutiner, veiledere og maler i 2023.

I effektivisering og kvalitetsheving av tjenestetilbud er digitalisering sentralt. Det er forventet at etaten prioriterer tiltak etter estimerte gevinster og med utgangspunkt i brukernes behov. Etaten er bedt om å identifisere omfang og behov for økt digital kompetanse med hensikt å jobbe systematisk med digital kompetanseutvikling og digital transformasjon. Etaten forventes å sikre kontinuerlig læring blant ansatte, bruke ansettelse strategisk, samt delta i - eventuelt vurdere å etablere tverrfaglige kompetansemiljøer, for å øke kompetansen i retning fremtidens behov.

Etaten skal i sitt arbeid ha kontinuerlig fokus på mulige digitale eller automatiserte løsninger, som bidrar til å gi økt økonomisk eller ressursmessig handlingsrom, økt kvalitet eller effektiviserer saksbehandling og oppgaveløsning.

Etaten bes fortløpende vurdere nødvendige tiltak for å sikre kvalitativ og effektiv gjennomføring av egne reguleringsplaner, salgssaker og saker om erverv av eiendom.

Byrådsavdelingen ber etaten sette brukeren i sentrum og ber etaten ivareta brukerperspektivet gjennom målrettet kommunikasjon, klarspråk og å tilrettelegge for tilbakemeldinger og medvirkning fra ulike private og kommunale brukere.

3. Årsbudsjett 2023 – bystyrets vedtak

4.1 Mål, tiltak, resultatindikatorer og måltall

Følgende hovedmål er angitt for byutviklingssektoren i budsjett 2023:

1. *Utvikle en inkluderende og grønn nullutslippsby, sikre Oslos blågrønne struktur og omgivelser, kulturminner og gode steds-, klima- og miljøkvaliteter*
2. *Tilrettelegge for økt boligbygging*
3. *Sikre at lokalområder har gode nærmiljø og oppleves som gode og trygge steder å bo og vokse opp*
4. *Sikre nødvendige arealer for kommunale behov og ivareta kommunens eieransvar og eierinteresser på en god og effektiv måte innenfor byutviklingssektoren*
5. *Saksbehandlingen skal være effektiv, brukertilpasset og sikre involvering på tvers av sektorene*

Av sektorens hovedmål er det forventet at etaten bidrar til måloppnåelse på fire av målene. Under er Eiendoms- og byfornyelsesetatens mål brutt opp i tiltak, resultatindikatorer og måltall for 2023:

Hovedmål	Tiltak	Resultatindikator	2020	Siste måling 2021	Mål 2022	Mål 2023
Utvikle en inkluderende og grønn nullutslippsby, sikre Oslos blågrønne struktur og omgivelser, kulturminner og gode steds-, klima- og miljøkvaliteter	Regulere egen eiendom til nye grønt- og aktivitetsområder	Antall regulerte eiendommer med bekkeåpning, grøntdrag, friområde, park, torg eller idrettsareal	2	2	2	2
	Redusere utslipp av deponigass*	Reduksjon i utslipp av klimagass i antall tonn CO2-ekvivalenter fra Rommen og Grønmo	166 664	157 909	160 000	19 800
	Sikre gjennomføring av bekkeåpninger, grøntdrag, friområder, park, torg og/eller idrettsarealer gjennom utarbeidelse av utbyggingsavtaler	Vedtatte utbyggingsavtaler med relevante ytelser/bidrag				15
Tilrettelegge for økt boligbygging	Utarbeide utbyggingsavtaler	Vedtatte utbyggingsavtaler	10	15	15	15
	Gjennomføre strategiske kjøp for å fremme byutvikling	Antall saker fremmet som strategiske kjøp	3	2	2	2
	Regulere og utvikle kommunale eiendommer*	Antall regulerte eiendommer	2	2	2	4 (2)*
Sikre nødvendige arealer for kommunale behov og ivareta kommunens eieransvar og eierinteresser på en god og effektiv måte innenfor byutviklingssektoren	Erverv av eiendom til kommunale formål	Erverv (kjøp)***	953 mill.	1 000 mill.	1 400 mill.	1 200 mill.
	Ajourføre oversikter over kommunale behov og ledige eiendommer, samt avklare alternativ kommunal bruk eller salg/utleie	Antall eiendommer avklart til kommunal bruk, salg, utleie og rivning	13	10	10	20
		Oppdatert oversikt og vurdering av Oslo kommunes ledige bygg	100 %	100 %	100 %	Kvartalsvis ****
	Forvalte feste- og utleiekontrakter	Festetomter og utleie - inntekt	213 mill.	224 mill.	215 mill.	227 mill.

Hovedmål	Tiltak	Resultatindikator	2020	Siste måling 2021	Mål 2022	Mål 2023
	Behandle forkjøpssaker på vegne av beboere og Oslo kommune	Andel forkjøpssaker vurdert og behandlet	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Saksbehandlingen skal være effektiv, brukertilpasset og sikre involvering på tvers av sektorene	Lede og bidra inn i tverrsektorielle samarbeidsarenaer og prosesser, herunder oppfølging av kommunens eiendomsstrategi og kommunens utviklingsområder.	Gjennomføringsfrekvens	regelmessig	regelmessig	regelmessig	regelmessig
	Brukertilpasse, digitalisere og effektivisere rutiner og prosesser for å øke kvalitet og effektivitet i saksbehandlingen	Gjennomføringsfrekvens				regelmessig
	Samle oversikt over kommunens arealbehov	Gjennomført arealbehovskartlegging				regelmessig (hvert 2 år)

* Ny resultatindikator fra 2023

** Byrådsavdeling for byutvikling øker måltall utover det som kom frem i Sak 1 etter innspill fra etaten

*** Beslutning og forhandling med ulike eiendomsaktører er tidkrevende. Det er viktig å se måltall/midler til kjøp over flere år.

**** Oppfølgingsprosjekt ledige bygg er bedt vurdere nærmere hensiktsmessig rapporteringsfrekvens

4.2 Tiltak i klimabudsjett 2023

Tiltakene i klimabudsjettet skal bidra til å nå Oslos klimamål. Oslos direkte klimagassutslipp skal reduseres med 52 % i 2023 og 95 % i 2030, sammenlignet med 2009.

Det forutsettes at etaten gjør seg kjent med klimabudsjettet og bidrar til at kommunen når sine klimamål. Byrådet har besluttet at klimakonsekvenser skal synliggjøres i saker til byråd og bystyre, dersom det er relevant. Alle virksomheter har fått tilsendt en veileder som kan benyttes til å vurdere klimakonsekvenser i saksunderlag. Byrådsavdelingen legger til grunn at veiledere tas i bruk på relevante saker.

Følgende virkemidler gjelder for etaten i 2023.

Virkemidler i klimabudsjettet		Resultatindikator	Måltall 2023
Nr.	Navn		
3	Uttak av deponigass: Vedlikehold av deponigassanlegg på Rommen og Grønmo	Reduksjon i utslipp av klimagass i antall tonn CO ₂ -ekvivalenter fra Rommen og Grønmo*	Ikke beregnet
5	Innkjøp av utslipps- og fossilfrie kjøretøy i kommunen	Andel nullutslippskjøretøy av total kjøretøypark under 3,5 tonn	100 %
		Andel kjøretøy som går på bærekraftig biodrivstoff av total kjøretøypark under 3,5 tonn	
		Andel nullutslippskjøretøy av total kjøretøypark over 3,5 tonn	100 %
		Andel kjøretøy som går på bærekraftig biodrivstoff av total kjøretøypark over 3,5 tonn	
11	Redusert trafikk: Redusere transport av masser og avfall	Etaten skal innhente oversikt over kommunens arealbehov til klimatiltak og fremskaffe nødvendig areal etter bestilling.	
14	Krav til utslippsfri varelevering på oppdrag for kommunen	Andel nye kontrakter som innebærer transport hvor det stilles standard miljøkrav til transport	100 %
19	Krav til bruk av utslippsfrie lastebiler på oppdrag for kommunen	Andel utslippsfri, inkludert biogassbasert, lastebiltransport (målt som prosent av totalt kjørte km)	100 %
		Andel lastebiltransport på bærekraftig biodiesel (målt som prosent av totalt kjørte km)	

20	Insentiver for utslippsfri tungtransport i Oslo (fritak i bomringen, etablere/tilskudd til ladeinfrastruktur, fremskaffe arealer til energistasjoner mm)	Etaten skal innhente oversikt over kommunens arealbehov til klimatiltak og fremskaffe nødvendig areal etter bestilling.	
21	Krav om utslippsfri bygg- og anleggsvirksomhet på oppdrag for kommunen	Andel utslippsfri, inkludert biogassbasert, utførelse av anleggsarbeid (målt som prosent av totalt kjørte km)	100 %
		Andel utførelse av anleggsarbeid på bærekraftig biodiesel (målt som prosent av totalt kjørte km)	
24	Innkjøp av utslippsfrie maskiner i Oslo kommunes maskinpark	Andel nullutslippsmaskiner av total maskinpark	100 %
		Andel maskiner som går på bærekraftig biodrivstoff av total maskinpark	

Andre forhold:

Etaten oppfordres til å søke finansiell støtte til å gjennomføre klimatiltak gjennom statlige støtteordninger slik som Klimasats, Enova eller andre aktuelle ordninger.

Tiltaket «Uttak av deponigass» skal bidra til økt uttak av deponigass (metan) fra avfallsdeponiene Grønmo og Rommen. I 2023 planlegges gjennomføring av ulike driftstiltak for å sikre effektiv oppsamling av deponigass. Både Eiendoms- og byfornysesetaten og Renovasjons- og gjenvinningsetaten har ansvar for gjennomføring av tiltak på Grønmo. Renovasjons- og gjenvinningsetaten har ansvar for oppgradering av gasspumpestasjon og energigjenvinningsløsning, mens etaten har ansvar for etterdriften av gassbrønnene på deponiet som leverer gass til Renovasjons- og gjenvinningsetaten anlegg. Det forventes at ansvaret for deponigass på Grønmo overføres fra Renovasjons- og gjenvinningsetaten til Eiendoms- og byfornysesetaten.

Arealplaner er et viktig virkemiddel, og alle arealplaner skal sikre og bygge opp om Oslos klima- og miljømål og bidra til å utvikle nullutslippsbyen. Etaten forventes å benytte kriteriesett for vurdering av klimakonsekvenser i egne planer. Etaten skal videre vurdere å gi innspill til virkemidler for å sikre gjennomføring av klimatiltak i andres arealplaner gjennom bruk av rekkefølgebestemmelser, bruk av utbyggingsavtaler med mer.

Etaten skal innhente oversikt over kommunens arealbehov til klimatiltak og fremskaffe nødvendig areal etter bestilling.

Alle kontrakter som inngås med leverandører (jf. virkemiddel 14, 19 og 21 i klimabudsjettet) om bruk av nullutslipp/biodrivstoff i kjøretøy og anleggsmaskiner skal inkludere rapportering på forbruk av fossilt og biodrivstoff (i liter) og andre energikilder (f.eks. strøm i kWh). Tallene skal brukes til å estimere klimaeffekten som følger av klimakrav til leverandører.

Anleggsmaskiner og kjøretøyparken skal være 100% utslippsfri innen 2025. Lastebiltransporten kan eventuelt også gå på biogass. Bærekraftig biodiesel skal fases ut frem mot 2025. Målene gjelder både for kommunale virksomheters egne maskiner og kjøretøy og maskiner og kjøretøy leverandører til kommunens virksomheter bruker.

Etaten skal følge opp sin plan for å legge til rette for at ansatte i egne virksomheter kan reise mer klimavennlig til og fra jobb og plan for hvordan transport i tjeneste (tjenestereiser) skal gjennomføres med klimavennlige transportformer.

Redusere indirekte klimagassutslipp, bidra til bærekraftig og redusert forbruk, plastminimering og urbant landbruk.

Etaten skal følge opp tiltak den har hovedansvar for i vedlegg til Sak 1/2023 til aktuell samrådgruppe, slik at Bymiljøetaten får sammenstilt rapportering på tiltakslisten i forbindelse med levering av årsberetning.

4.3 Tallbudsjettet

Oversikt kapittel 400:

	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Driftsutgifter			
Lønn	140 905	134 658	143 104
Kjøp av varer og tj. som inngår i kommunal egenproduksjon	116 724	99 185	112 079
Kjøp av varer og tj. som erstatter kommunal egenproduksjon	15 205	0	0
Overføringsutgifter	30 912	14 456	15 758
Finansutgifter	23 142	0	0
Sum driftsutgifter	326 888	248 299	270 941
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-251 431	-115 798	-124 298
Refusjoner	-21 065	-61 571	-65 574
Overføringsinntekter	-2 811	-1 603	-1 707
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-23 102	0	0
Sum driftsinntekter	-298 409	-178 972	-191 579
Totalsum	28 479	69 327	79 362

Investeringsoversikt kapittel 425 Andre utbyggingsformål:

Kapittel Investeringsprosjekter	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan			
	Ferdig år	Kostnadsramme (P85)	2023	2024	2025	2026
Andre utbyggingsformål (BYU)						
Eiendomsserverv/-kjøp, initiere transformasjon m.v.	LØPENDE		300 000	100 000	100 000	100 000
Haus (kulturhus)	2024	35 000	35 000	0	0	0
Investeringsmidler - ledige bygg	2026	IA	31 250	31 250	31 250	31 250
Kontraktsforp.kjøp	LØPENDE		20 000	20 000	20 000	20 000
Opprustning torg og møteplasser	LØPENDE		10 000	10 000	10 000	10 000
Rehabilitering	LØPENDE		2 000	2 000	2 000	2 000
Sum Andre utbyggingsformål (BYU)		35 000	398 250	163 250	163 250	163 250
Sum investeringsprosjekter		35 000	398 250	163 250	163 250	163 250

Investeringsoversikt kapittel 416 Fornebu:

Det er ikke budsjettet med investeringsmidler i 2023. Det er ubrukte investeringsmidler fra tidligere år i tillegg er det budsjettet med innbetaling på 10,0 mill. i 2023 og 2024. Det er avtalt at Oslo kommune skal ha tilbakebetalt en andel av OBOS' fortjeneste ved salg av husbankboliger. Beløpet forfaller til betaling i takt med at boligene bygges. De årlige forfallsbeløpene er usikre, da de avhenger av utbyggingsaktivitet og type boliger som bygges. Dette styres av utbygger. Beløpet er begrenset til 125,0 mill. (2005-kr). Antatte innbetalinger i perioden 2023-2024 settes til 10,0 mill. årlig.

Byrådsavdelingen viser til etatsleders plikt til å holde byrådsavdelingen løpende orientert om forhold av betydning, herunder spesielt kravet om å føre tilsyn og ha kontroll med virksomheten for overholdelse av budsjett, ref. økonomireglementet og Instruks for virksomhetsstyring.

4.3 Verbalvedtak, flertallsmerknader, takster og avgifter

Bystyret vedtok i forbindelse med behandling av budsjett 2023 følgende verbalvedtak som direkte berører etaten:

F7 Om klimamålet for 2023

Bystyret ber byrådet arbeide for en reduksjon i klimagassutslippene som følger utslippsrammen mot 95 % reduksjon i 2030. Dette innebærer en utslippsramme på - 52 % i 2023 og -73 % i 2026, sammenlignet med utslippsnivået i 2009. Bystyret slutter seg til virkemidlene i tabell "Tiltak og virkemidler i klimabudsjettet" i Sak 1. Byrådet rapporterer, som en del av den ordinære rapporteringen til bystyret, om status i oppfølgingen av virkemidlene og oppnåelse av utslippsrammen i 2023 og 2026. Rapporteringen baseres på status for gjennomføring av virkemidlene, samt indikatorene for klimagassutslipp i Oslo, «Klimabarometeret».

F15 Hagegata

Bystyret ber byrådet sikre gjennomføring av det planlagte prosjektet innenfor tredje boligsektor i Hagegata 30. Ytterlige budsjettbehov foreslås i revidert budsjett for 2023, når KS2 foreligger.

B1 Erverv av Sukkerbiten

Oslo kommune ved Eiendoms- og byfornyelsesetaten erverver Sukkerbiten fra Hav Eiendom AS. Eiendommen overføres til, og forvaltes av, Bymiljøetaten. Eiendommen driftes slik den fremstår til midlertidig bruk, med sikte på framtidig omregulering til friluftsområde og/eller andre allmenntilgode formål. Ved en eventuell senere beslutning om opparbeidelse av eiendommen til permanent bruk, vil finansiering og nivå for dette bli behandlet i ordinære budsjettprosesser. Erverv av tomten skal (hovedsakelig) finansieres over avsetningen til strategiske tomtekjøp.

Verbalvedtak som etaten forutsettes å være kjent med og bidra til oppfølging av:

F45 Beredskapsplaner for personer med funksjonsnedsettelse

Bystyret ber byrådet komme med endringsforslag til eksisterende beredskapsplaner slik at de inkluderer hensyn til personer med funksjonsnedsettelser. Dette fremlegges for bystyret innen utgangen av andre kvartal 2023.

S15 Aurevannsbekken

Bystyret ber byrådet igangsette arbeidet med å gjenåpne Aurevannsbekken i 2023. Arbeidet igangsettes så snart mulighetsstudien er ferdig.

S18 Lekeplasser

Bystyret ber byrådet tilstrebe at både nye og eksisterende lekeplasser i skoler og barnehager gjøres offentlig tilgjengelig utenom virksomhetens åpningstid. Unntak gjøres i tilfeller med gjentatte uønskede hendelser, som går utover barnas sikkerhet og trivsel. Bystyret ber byrådet om å sikre at nye lekeplasser primært er universelt utformet, subsidiært at de uformes på en måte som ikke er ekskluderende for barn med funksjonsnedsettelser. Funksjonshemmedes organisasjoner skal inkluderes i arbeidet med å finne løsninger som er både miljøvennlige og inkluderende.

S106 Klubbhus Bjøråsen

Bystyret ber byrådet utrede aktuelle tomter eller lokaler for et klubbhus i tilknytning til Bjøråsen kunstgress og informere bystyret på egnert vis innen utgangen av 1. kvartal 2023.

I tillegg gjelder fortsatt verbalvedtak fra tidligere år som direkte berører etaten:

F24/2022 Hagegata 30

Bystyret ber byrådet om å sikre framdrift i arbeidet med Hagegata 30 i forbindelse med satsningen på tredje boligsektor, og sikre at bystyret kan ta en beslutning raskest mulig, helst innen tredje kvartal.

B14/2022 Gjenåpning av Akerselva

Byrådet bes være en pådriver for at Nylandsbrua rives, og utvide Vaterlandsparken, gjenåpne Akerselva fra Vaterland til Oslo og etablere et grøntdrag langs elven for å knytte Akerselva og Oslofjorden sammen.

B15/2022 Universell utforming

Bystyret ber byrådet om at det ved nyetablering og oppgradering av offentlige uteområder, skal være et ufravikelig krav om universelt uformede løsninger.

I tillegg gjelder fortsatt verbalvedtak fra tidligere år hvor gjennomføringsansvaret tilligger andre virksomheter/sektorer, men som etaten forutsettes å være kjent med og bidra til oppfølging av.

H58/2018 Vurdere tomter og bygg for framtidig bruk til helse- og omsorgsformål

Oslo kommune mangler tomter til helse- og omsorgsformål og vil i kommende år få behov for mange nye formålsbygg til eldre med hjelpebehov. Bystyret ber byrådet sikre at bygg og tomter som frigjøres ved eventuell nedleggelse av sykehjem blir vurdert for framtidig bruk til helse- og omsorgsformål.

Vi forutsetter at etaten har rutiner som sikrer at byråds- og bystyrevedtak, inklusive flertallsmerknader og verbalvedtak, systematisk fanges opp og følges opp.

4.4 Risiko og risikostyring

Risikostyring skal være integrert i virksomhetsstyringen. Virksomheten skal ha et godt bilde av risiko på eget område og et bevisst forhold til hvilket risikonivå som kan aksepteres. Det skal gjennomføres risikovurderinger i samsvar med kravene i instruks for internkontroll, og løpende vurderes behov for risikoreduserende tiltak og kontrollaktiviteter. Endringer i risikovurdering og risikobilde vil være fast tema i styringsdialogen, se også pkt. 5.1.

4. Styringsdialog og resultatoppfølging

5.1 Styringsdialog og møteplan

I byrådssak 1055/17 beskrives tillit som strategi og arbeidsform med formål om å skape enda bedre tjenester til innbyggerne, mer samhandling mellom kommunen og innbyggerne og innad i kommunen på ulike nivå, økt resultatorientering og gjennomføringskraft. Dette skal følges opp i linjen.

Virksomhetsstyringen skal sikre effektiv gjennomføring av politiske vedtak. Ledere på alle nivå har et ansvar for nødvendig samordning for å oppnå felles mål, ref. Instruks for virksomhetsstyring.

Hovedvekt i etatsstyringsmøte skal være måloppnåelse, resultater og risiko for virksomheten i stort. Det skal i mindre grad omhandle innsatsfaktorer og enkeltsaker. Detaljer om oppdrag bør tas i egen dialog (oppdragsmøter), men helheten i porteføljen skal likevel reflekteres i etatsstyringsmøte.

I Instruks for virksomhetsstyring er det nevnt en rekke områder som det ut fra en risikovurdering kan være aktuelt å ta opp i styringsdialogen gjennom året. Et forhold som **skal** tas opp i styringsdialogen er hvorvidt virksomheten har brudd på arbeidstidsbestemmelser og hvilke tiltak virksomheten har/vil iverksette, ref. Rundskriv 31/2020, som redegjør for hvilke forhold den enkelte virksomhet må sikre når det gjelder overvåking og oppfølging av arbeidstid på alle nivå. Det bør også tas opp hvordan virksomheten involverer de tillitsvalgte og vernetjenesten både når det gjelder arbeidstidsbestemmelsene og i andre forhold av betydning for de ansattes arbeidssituasjon og arbeidsmiljø.

I tillegg til ordinære etatsstyringsmøter, vil byrådsavdelingen innkalle til et eget fremtidsmøte/strategiseminar mellom byrådsavdeling og virksomhetene, der status og utfordringer diskuteres i et mer langsiktig perspektiv. Et av flere underlag vil være Lederens beretning i virksomhetens årsberetning 2022.

5.2 Rapportering og resultatoppfølging

Etaten skal rapportere på ordinær måte gjennom kvartals- og tertialrapportering, årsberetning og statlige rapporteringskrav, herunder KOSTRA. Vi viser til byrådssak om «Økonomireglementet for 2023 – Videredelegering av fullmakter og fastsetting av instruks for økonomiforvaltning i etater». Vi viser også til særskilte rundskriv med nærmere krav til virksomhetenes rapportering.

Alle data som kreves innrapportert, både tjenestedata og regnskapsdata, skal være kvalitetssikret på en tilfredsstillende måte, i tråd med retningslinjer fra Byrådsavdeling for finans.

Vi ser frem til et hyggelig og konstruktivt samarbeid om felles mål i 2023!

Med vennlig hilsen

Morten Wasstøl
kommunaldirektør

Helene Sverdrup Sevre
seksjonssjef